

Київська
школа
поетів

План:

**1. Київська школа: дефініція,
(не)канонічний склад, культурологічний
контекст.**

**2. Естетичні принципи поетів Київської
школи.**

**3. Поети Київської школи: індивідуальні
моделі творчості в контексті
стильових течій.**

Джерела:

Андрусяк І. «Про «птахів, затиснутих дощами», або що існує «у проміжку між травами». *Поети «витісненого покоління».*

Антологія / Упоряд. текстів та передмова І.М. Андрусяка. Харків: Ранок, 2009. С.19-20.

Дударенко Л. Поетична Київська школа: ідейні та естетичні параметри: дис...канд. філол. наук: 10.01.01 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. К.,2004.

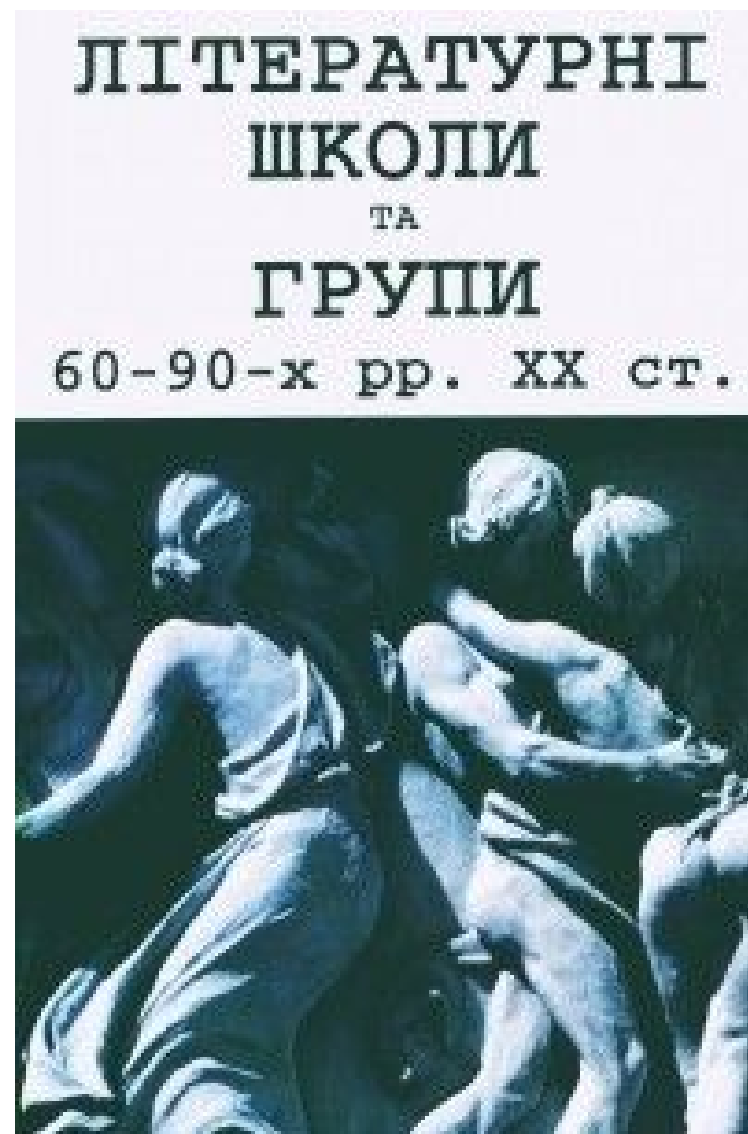
Кордун В. Київська школа поезії — що це таке? *Світовид.* 1997. № 1-
Моренець В. Слово, що випало з мовчання філософів. *Слово і час.* 1997. № 4.

Пастух Т. Київська школа та її оточення. Модерні стильові течії української поезії 1960-90-х рр. Львів: Львівський національний університет імені Івана-Франка, 2010. 700 с.

Рубан В. «Київська школа». *Молодь України.* 1990. 2 грудня.

Українські літературні школи та групи 60-90-х рр. XX ст.: Антологія вибраної поезії та есеїстики / Упоряд., автор вступ. слова, біобібліограф. відомостей та прим. В. Габор. Львів: ЛА «Піраміда», 2009. 620 с.

Шутенко Ю. Фольклорна традиція та авторське «Я»: поезія Василя Голобородька. Київ: Наукова думка, 2007. 355 с.

"Це явище я порівняв би із вінком,
який не існує без окремих квітів, з яких звито вінок.
Отак і ми: я — запахущий васильок,
Воробйов — повний мак,
Кордун — повна троянда (іще не селекціонована)...
Григорів — мачок (є така квітка), творимо разом школу
— вінок.

Але це іще не все зілля, з якого сплетено той вінок,
адже були учасниками школи і Рубан, і Саченко, і Надія
Кир'ян, і Вишенський, і Семененко».

Василь Голобородько

“другою хвилею
шістдесятництва”

Їх називали

“постшістдесятниками”

поетами “поганської групи”
- “поганчатами”

Якийсь час Михайло Саченко пробував організувати УПА–
Українську Поганську Асоціацію.

Основу асоціації мали становити Михайло Саченко, Микола
Сулима, Василь Стус, Василь Голобородько.

Однак Саченкові так і не вдалося здійснити свій задум, хоча кілька
зібрань асоціації відбулося.

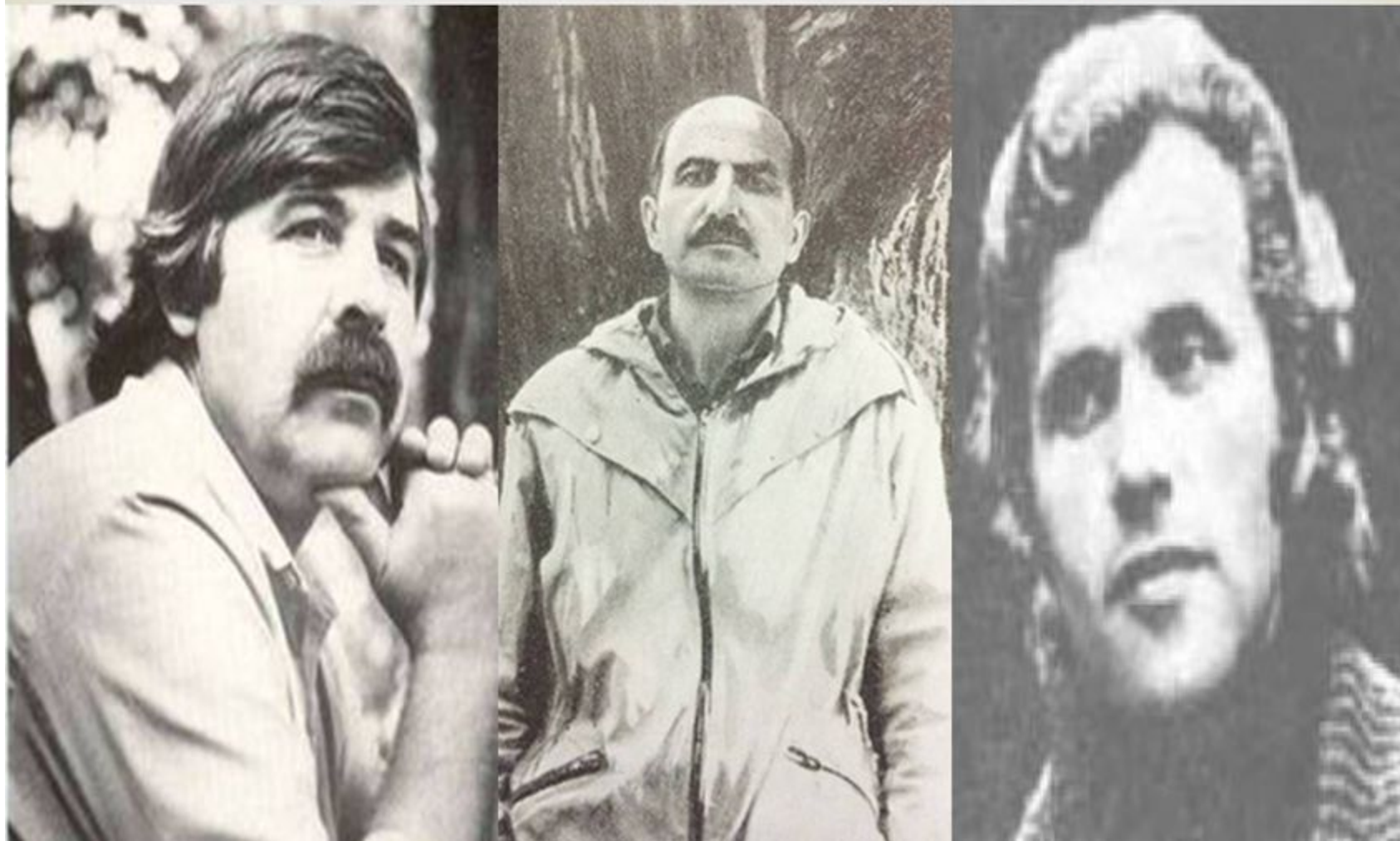
Свого часу Василь Голобородько пропонував їм
назвати себе
сюрпреїстами: кожен справжній поет має у тезаурус
опису світу
внести своє нове слово.

Згодом виникла пропозиція ще однієї назви – № „„ (за
число був номер кімнати гуртожитку, що в ній
мешкали Голобородько, Кордун та Рубан).

Ідею такого найменування стимулювало існування у
тодішній ФРН Групи 47, до якої входили Гюнтер Грасс,
Пауль
Целан, Ганс Маґнус Енценсберґер та ін.

Загалом феномен “школи”, несхожість її письма до
письма
поезії попереднього й синхронного з нею часу,
зокрема до
творчості поетів-шістдесятників, дало підстави
В.Моренцеві
назвати “киян” “нешістдесятниками”.

Василь Голобородько, Микола Воробйов та Віктор Кордун

***М.Григорів і В.Голобородько на Форумі видавців
(2009)***

Василь Рубан: "ще одна
квадрига"...

Станіслав Вишенський
Іван Семененко
Василь Рубан
Валерій Ілля

**Рубан
Василь**

Буквоїд відзначає, що Василь Рубан давав приклад того, як можна бути вільним у двозначні 1960-ті, безвихідні 1970-ті, частково обнадійливі 1980-ті, облудливі 1990-ті, цинічно-продажні 2000-ні.

"Він був приналежним до славнозвісної Київської школи поетів та в'язнем сумління, який провів близько семи років за колючим дротом.

А ще - автором поетичної збірки "Химера", в якій виявлялося віталістичне захоплення життям;

"Програми українських комуністів", де пропонувалась крамольна на той час ідея виходу УРСР з Радянського Союзу;

автобіографічного роману "На протилежному боці від добра", в якому головний герой проходить десять кіл пекла радянських каральних органів і все ж залишається собою, не змінює власних переконань;

книжки "Бережа", що в ній реконструюються язичницькі уявлення українського народу...", - зазначає видання.

Витіснене покоління,
також Постшістдесятники —
[поетів](#) в [українській літературі](#),
найбільша активність яких припадає
на сімдесяті роки ХХ століття.

Термін було запропоновано
українським письменником [Іваном](#)
[Андрусяком](#), який, зокрема, спирався
на оцінки критика [Володимира](#)
[Моренця](#).

Поширенню терміну посприяла антологія «Поети витісненого покоління», впорядкована Іваном Андрусяком і видана видавництвом «Ранок» в [2009](#) році.

На думку Івана Андрусяка, поетів [Київської школи поезії](#) не слід розглядати ізольовано, оскільки стилістично й тематично вони споріднені з львівськими «підпільними сімдесятниками» ([Григорій Чубай](#)), та деякими іншими авторами, яких зазвичай не зараховують до Київської школи ([Олег Лишега](#)).

На думку критика [Володимира Моренця](#), поети «витісненого покоління», на відміну від [шістдесятників](#), не вдосконалювали соцреалізм, а творили нову для української літератури поетику.

Їхня творчість «прямо кореспондує з домінантами європейської поетичної традиції типу [Аполлінера](#), [Еліота](#), [Сен-Жон Перса](#), Пшибося, [Незвала](#), [Неруди](#)»

Що таке традиція?

Світогляд

Мова

Спосіб життя

Від чого відмовився і що сповістив МОДЕРНІЗМ?

Соціологізм
Історизм
Об'єктивізм
Детермінізм
Раціоналізм
Редукціонізм

Психологізм
Космізм
Суб'єктивізм
Волюнтаризм
(індетермінізм)
Ірраціоналізм
Холізм

Свобода ...
... творення!
... особистості!
... народу!

Шістдесятники!
революція ЕТИЧНА

“Київська школа”!
революція ЕСТЕТИЧНА

Творчі принципи поетів Київської школи:

- повернення до міфологічної свідомості;
- міфологічне мислення в образах новітньої поезії, що опирається на західноєвропейську філософію та психологію;
- повернення до лексичних прапервнів, розвинених до конкретних символів через активізацію смислових відтінків, народнопоетичних уявлень;
- головна увага приділяється природі, всесвіту, людині, причому сама людина розглядається як щось рівновелике, присутнє щось божественне,
- магічність слова;
- органічність творення;
- відчутна значимість і «знаковість» усіх елементів світобудови, коли тсвіт як велике таїнство;
- філософський смисл життя/буття;
- філософічність світосприймання;
- певна недовомленість, спроба викликати у читача співтворення, або дотворення поезії у його свідомості;
- відсутність громадської лексики;
- вільний вірш, застосування вірлібру.

Тарас Пастух:

У середині 1960-х рр. окремі поезії “киян” були
“прохідними” до друку саме через фольклорні прикмети,
адже їхнього сміливого й модерного експериментаторства
– а воно з часом ставало все більш і більш складним –
попросту не добачали за яскравою фольклорною
атрибутикою.

В одному з інтерв'ю В.Голобородько говорить про себе та інших "киян":

"Нашим богом була метафора, а з цього впливало все інше. Метафора, яка розумілася нами не як прикраса комунікативної мови, а як таке духовномовне утворення, яке несе в собі свій внутрішній світ, своє світло, яке не є віддзеркаленням того, що міститься десь збоку, а випромінене зсередини. Вірш завдяки метафорі ставав автономною даністю, яка зовсім не кореспондувала з навколишнім світом або була на шляху повного розриву із ним"

В.Рубан стверджує, що в їхніх текстах:

“метафора може бути простим порівнянням, але може бути подвійна чи потрійна до глухоти, коли з послідовності асоціацій випускається перша, друга, а може, й третя ознака. Може бути також розгорнута гомерівська метафора – описова, або буддистська, коли якість заперечується з надією, що від назви запереченого предмета чи явища залишається його тінь”...

СІМФОРА (грец. Συμφορά - співвіднесення, суміщення) - вища форма метафоричного вираження, в якому опущено посередствующее ланка порівняння і дані характерні для предмета ознаки, внаслідок чого образ не названого прямо предмета відчувається як чисте художнє уявлення, що збігається з поняттям про предмет.

У звичайної метафори збіг образного уявлення з поняттям про предмет неповне (зближення за подібністю віддалених ознак), в порівнянні це збіг часткове, а часом і випадкове. Будучи образним поданням, в якому як би знята метафоричність і замість ознак подібності дається подоба, С. стоїть на межі художньої Автології.

С. лежить в основі народних загадок, призначення яких - можливо глибше заховати здогад в підтекст або зашифрувати її, відводячи на помилковий слід; в ліричному ж вірші сімфорическое вираз, як розгадка в загадці, негайно викликає образне подання не названого прямо предмета, і це залишає глибокий естетичне враження. Як логічне явище С. являє собою дозвіл силогізму, в обох посилках якого міститься загальний середній термін (поняття).

Поетичний словник. - М. Радянська Енциклопедія. Квятковський А. П. науч. ред. І. Роднянська. +1966.

Міфологічна стильова течія

Михайло Григорів

Василь Голобородько

Віктор Кордун

Микола Воробйов

Василь Рубан

Станіслав Вишенський

Іван Семененко

Ігор Калинець

Сюрреалістична стильова течія

Василь Голобородько

Микола Воробйов

Віктор Кордун

Василь Рубан

Іван Семененко

Станіслав Вишенський

Герметична стильова течія

Михайло Григорів

Василь Голобородько

Микола Воробйов

Віктор Кордун

Іван Семененко

Станіслав Вишенський

Міф - перша
спроба пояснити
цілісність
всесвіту...

Має антиісторичну
сутність...

Чуттєві враження...

В.Моренець про міфологічну течію в українській поезії ХХ ст. (хвилі):

1. казкова

2. онтологічна

3. есхатологічна (80-ки)

4. "національний міф у майбутнє"

Михайло
Григорів

Спорудження
храму

“...все не
без блиску поєднане
поетичною енергією
високого пориву:
лавоподібний потік
образів, у якому
важить не так їхня
предметна
наповненість, як
саме устремління– за
грань
світовидчої даності
та емпіричних меж”
(Михайло
Москаленко)

Михайло Григорів

Чиста свідомість у
першому доторкові
екзистенції"

Володимир
Моренець

НУЛЬОВИЙ СТУПІНЬ ПИСЬМА (Ролан Барт):

уникнення ідеологем і шаблонів;
відсутність інструментальності й
орнаментальності;
нейтральна та інертна форма;
знищення соціальності.

біла лютъ
стелі
навіть
проломлений попіл
навіть насіння
викупу
склеплюють надимання
криниць -
білий горб відроджень

Михайло Григорів

Поезія Василя
Голобородька -
наступний етап
розвитку
міфологічного
світосприйняття

Василь Голобородько:

Орнаменталізм (В.Моренець)

Казковість

Гра із семантикою слів

"Дитячість", речитативність,
буденна предметність життя
(І.Дзюба)

Імітація фольклорних жанрів

Техніка бриколажу

На горі гора,
а на тій горі
піч горить.
Піч горить -
хліб пече.
"На тобі, пече,
мою печаль,
хай хліб пече,
а не серце молоде...

Василь Голобородько

Дощику, дощику,
я тобі вудлище бамбукове подарую,
щоб ти ловив рибу, а луску розкидав по городу,
я тобі вишень нарву повну миску,
щоб ти їв, а кісточками стукав у вікно,
я тобі зубки витешу на нові граблі,
щоб ти ходив розчісувати волосся траві, -
тільки не йди на тій стежці,
де я йду -
татові їсти у поле несучу...

Василь Голобородько

Віктор Кордун

Кристалізація
етнокультурних регіонів

ПОЛІСНЯ

Історизм ≠ Міфологізм

Воробйов Микола:

Від міфологізму до натурфілософії
(В.Моренець)...

ДЗЕН...

Зорова пам'ять слова...

Лаконізм + предметна зримість

"Розширення очей" -
прийом Миколи
Воробйова

(назва поеми в збірці
"Верховний голос")

